

Ese detrei ori in seputenaa: Mercuri-a,
Vineri-a si Dominec'a, candu o cota in-
trega, candu numai diumetate, adeca dupa
momentul impregunarilor.

Pretiul de prenumeratii:

pentru Austria:	
pe anu intregu	8 fl. v. a.
" diumetatu de anu	4 " "
" patraru	2 " "
pentru Roman'a si strainetate:	
pe anu intregu	16 fl. v. a.
" diumetate de anu	8 " "
" patraru	4 " "

Prenumeratiiile se facuta toti dd. corespondinti a-i nostri, si d'adreptul la Redactiune Josefstadt, Lange Gasse Nr. 43, unde suntu a se adresu si corespondintele, ce privesc Redactiune, administratiunea se spedita la aceste vorbi nefrancate, nu se vor primi, era cele anonime nu se vor publica.

Pentru anuntii si alte comunicatii de interesu privat — se respunde cate 7 cr. de linie repetitii se facu cu pretiu scadutu. Pretiul timbrului cate 30 cr. pent. una data, se antecipa.

ALBINA.

CONSTANTINU HURMUZACHI

presedintele curtei de cassatiune in Romania,

dupa unu morbu indelungat, in noptea de sambata spre domineca in Viena si-dede sufletulu, in etate de 57 de ani. Pe patulu de morminte l'incurjura sora-sa ved. Sturza, fratiu Eudossiu capitanul tierii in Bucovina si Alessandru membrulu acad. lit. rom. Inmormantarea fu luni, la carea se adunau multimi de romani din Vien'a, si fura numerosi a da repausatului tributulu de recunoscinta. Mai tardi se va transporta mortulu la mosia sa Dulcesci pe pamentulu Romaniei libere, pe care l'a iubitu si pentru care a lucrat atatu de multu.

Sunt barbati, a caror'a biografia nu se poate scrie intr'unu necrologu scurtu, parte caci au indeplinitu multe lucruri, parte caci vieti'a loru n'a fostu a loru ci a natiunei. Astfelu lu privim si pre Constantin Hurmuzachi, carele a traitu causei nostre publice de natiunalitate. Cine voiesce dara se-i cunoscua activitatea vietiei, trebue s'o cerce in istoria natiunei pe paginile unde sunt scrise faptele de libertate si de onore in timpulu mai nou. Intr'atata sci'u repausatului se contopescia vieti'a sa cu vieti'a publica a natiunei!

Nu-i facem dar biografia, caci o lasamu istoriei natiunali, ci numai atingemu momintele principali.

Parintele repausatului, avendu cinci ffi si o fia, i-a impartitul intre romanii din coci si din colo, ca se lucre de amendoue partile pentru regenerarea natiunalitatei nostre. Astfelu pe cei patru ffi ii vedem in fruntea miscamintelor natiunali din Bucovina, era Constantin intru in miscamintele din Romania. Si-incepua carier'a publica prin descoperiri de documente istorice prin Odessa si Oxford, cari s'au publicat. Sub Grigoriu Ghica funtiuna ca ministru de justitia. La opulu unirei principatelor si-are partea sa, este o parte de atletu. Ca deputatu in camera, lui se venia cea mai multa straduina in votarea cailor ferate. Caracterulu si nalt'a lui eruditu indemna pre M. Sa Domnulu a-i oferit loculu de presedinte la supremul tribunal de justitia in statulu romanu. Dar sanctatea i se struncinase de multele ustaneli, si venindu a cercu insanatosiare la medicii din Vien'a, Ddieu despuse altintre, si-lu luasiesi, dupa ce vietuiuse romanilor — nu multu, dar bine.

Perderca lui, carea imbraca in doliu o familia binemeritata la romanii din coci si din colo, o gelesce intreaga natiunea romana dreptu dovada de recunoscinta, caci romanulu scie fi recunoscatoriu meritelor ce se punu pe altariu multi-cereitatei sale natiuni.

Fie-i tieren'a usiora, si memori'a eterna!

Repetim din nr. 17.

A P E L U

catra inteligenția romana din Transilvania.

Desi meetingurile seu adunariile de partide sunt la ordinea dilei in tota Ungaria, in Banatu si in Transilvania, trebuie totusi se constatamu cu durere, ca dintre tote clasele de poporu, Romanii din Transilvania s'au folositu pana acum'a mai pucinu de unulu dintre cele mai frumose drepturi sanctionate de multu prin praca constitutionala: de dreptulu consvatuirei in privint'a tienutei proprie si a aplicarii mediocelor le-gale pentru aperarea intereselor loru de vietia.

Delaturarea acestui reu nu se mai poate nici cum amenaa fara o si mai mare pericolitare a celor mai sante interese ale nostre patriotice si nationale. De aceea atatu din pres'a nostra nationala, cum si din descoperirile tuturor barbatilor nostri binesimtori se vede, ca necessitatea unei adunantie a inteligenției nostre n'a fostu nici-candu mai semtita de catu astadi.

Considerantele premise, cum si apriarea timpului de alegeri la diet'a din Pest'a, me determinara a urma provocarilor ce mi se facu din multe parti, si a-mi luau libertatea se invituu prin acesta pre Multu stima'a nostra inteligenția romana din Transilvania la o conferinta fratiesca in opidulu Mercurea pe diu'a de 7 mart./23 febr. a. c.

Scopulu acestei conferintie va fi:

1. Constituirea partidei nationale romane din Transilvania dupa esem-

plulu altoru partide si cluburi constitutionale dejă de multu organizate in tiéra.

2. Statorarea unui modu de procedere solidara in privint'a alegerilor viitoru si a dietei din Pest'a, cum si preste-totu in privint'a intereselor nostre nationale si patriotice.

Speru, caci fie-care inteliginte alu natiunei nostre va fi petrunsu de importanta lucrului, se va silu in ori-ce modu si cu ori-ce sacrificie a-si implinu prin urmarea acestei invitari fratiesci o frumusa detorintia catra patria si natiunea sa si caci prin urmare conferint'a conchiamata va fi catu mai numerosa.

Mercurea in 10/22 febr. 1869.

Elia Macelariu m. p.

Viena 18 febr./2 mart. 1869.

Frecarile, ranirile si uciderile ce se intempla prin cercurile unguresci si slovace in urmarea agitatiunilor electoralui, l-au indemnatu pe guvernulu ungurescu a spedat milita de ajunsu catra mai multe locuri.

Pana acum, cercurile romanesci si serbesci s'au portatu cu atata precepere si seriositate, in catu guvernulu n'avau ansa la asemenea despusetiuni militare.

Speram caci romanii si serbii vor continua totu acesta portare. Ceea ce ne indreptatisce la numita sperantia, este acea cercustantia favorabila caci noi cu fratiu serbi, mai prin tote cercurile nostre formam majoritatea absoluta, si suntemu cu totii de o credintia, de un'a si aceea-si partita, adeca de partita natiunala. Partite eterogene, straine, intre noi nu sunt; si respective sunt atatu de

mici, in catu nu cutéaza se dee ansa la certa, ci remanu pacice in respectulu ce li insufla majoritatea natiunala.

Ore cui avemus noi se multiamumu acesta cercustantia favorabila? Nesmin-titu caci numai meetingelor nostre natiunali, in cari se frecara tote parerile, cele mai bune natiunali reesira a fi primeite cu unanimitate; era cele inspirate de strainii contrari natiunalitatei romanesci, cadiura o cadere rusinosa. Sunt putieni cei cadiuti, caci, spre fericirea nostra, strainii nu si-au potutu gasi multi romani cari se asculte de inspirarile loru, — dar putieni cum sunt, natiunea i-a vediutu cadiendu, ii cunoscac acuni pre bine si de aceea nu ni mai potu stricati catu de putieni!

As-e-dara presemnele sunt bune. Dar atata nu e de ajunsu, trebuesce ca contielegerea si crediti'a nostra s'o pas-tram cu energa pana la sfarsitu, pana la triumpharea nostra cu deputati natiunali.

Repetim: Se ne bucuram caci am ajunsu la contielegere, si s'o scimus acu stim si pastram pana la sfarsitu, caci contielegerea va devinge tote pedecele.

Dar despre acesta contielegere, a-tatu de necesaria la actiunile politice, ni spunu unii caci dens'a ar lipsi romanilor din Transilvania. Se nu ne grabim a li crede acesta, ci se judecamu insine starea lucrului.

Romanii din Transilvania sunt cu totii pentru o politica de passivitate. Ori unde s'a tienutu veri o adunare de romanii Trni, s'au pronunciati pururea pentru passivitate. Numai unu carturariu sun dooi, indemnati atatu de straini si de neprecepere catu si de interes personali, nu vrea se primesca passivitatea ci pledeza pentru activitate. Aceasta apoi se plangu in gura mare caci intre romanii nu mai esiste disciplina de partita, nu mai este contielegere! Densii nu vedu (fiindu caci strainii i-au legatu la ochi) caci contielegerea esiste dejă la natiunea intręga, si caci numai ei singurei sunt cei retaciti. Asì-dara candu audim pe cutare romanu Trnu tanguindu-se caci nu e contielegere, delocu lu vom potre cunoscere caci pre ce cale a retacit.

Dar va veni adunanti'a la Mercurea. Cei cu politic'a de activitate vor cadu a-colo precum au cadiutu deákistii la Temisióra, era contielegerea romanilor din Transilvania se va naltia a straluci ca sòrele, in catu lumea va trebuu se recunoscere caci sunt orbi cei ce n'o vedu, si caci prin urmare nu orbiloru li se vine a judeca despre colori.

Prelegere poporala in ajunulu alegerilor.

(Incheiere.)

IV. Caus'a romanilor cu diet'a unguresca.

Diet'a unguresca are de lucru cu doue cause romanesci, si a nume I. caus'a romanilor din Ungaria si din Banatu; 2) caus'a romanilor din Transilvania.

1) Caus'a romanilor din Ungaria si din Banatu.

Romanii dintre Tisa si Carpati pana la Muresiu (pentru cari unu usu neindreptatutu a introdustu numirea de romani din Ungaria) au intratu din vechime de buna voia intr'o alianta fratiésca cu ungurii. Curundu inse, ungurii sciura face ca acesta fratietate se devina pentru densii o vaca de mulsu, era pentru noi o apesare rusinosa.

Arménulu si-are dicu'a sa: „da-mi Dómne mintea romanului cea de pre-

urma". Si in adeveru, romanii numai pre urma se pomenira caci unde ii duce fratie-tatea ungurésca, adeca se pomenira numai dupa ce ungurii voira se li iee na-tiunalitatea romanésca si se li impuna pre cea ungurésca.

Romanii din Banatu, vediudu cate nedreptatiri si suferintie li se facu romanilor din Ungaria, s'au temutu de tier'a ungurésca si de aceea nisuiau a-si pas-trat autonoma tierii loru propriu, adeca a Banatului. Vediudu loculu prè naltu, caci romanii se temu de Ungaria, li-a promis caci se va asculta vointa loru. In adeveru s'a plecatu urechi'a la graiul romanilor, cari se dechiarara in contra alipirei la Ungaria si pretinsera autonoma loru, — inse, in man'a vointei loru, loculu prè naltu i-a lipit de Ungaria la 1861.

Astfelu ajunsera romanii din Ungaria si din Banatu se aiba d'a face cu diet'a ungurilor. Se ni insemnàmu bine caci in totu decursulu acesta, romanii din Ungaria si din Banatu n'au renunciatu la neci unu dreptu naturalu de alu loru, adeca n'au renunciatu neci la esistintia, neci la desvoltarea morală si neci la libertatea loru.

Cu tote acestea, ungurii si-dau tota silint'a ca se ni nemicsca drepturile naturali. Astfelu, in diet'a trecuta, ni atacă dreptulu celu mai mare: dreptulu la esistintia, — scriindu densii in lege caci in Ungaria esiste numai natiune ungurésca, va se diea cumca noi romanii suntemu nimea si nu suntemu nicairea.

Spuseram la inceputu caci cele trei drepturi naturali atatu sunt de impreunate in catu unii stau se le socotesc numai de unulu, — si in adeveru, neci unulu, din acele trei nu poate fi lovitu fora ca se nu sentiesca tote, despartirea loru de olalta duce la sfarsite triste.

Asì este si cu noi romanii, caci diet'a lovindu esistint'a nostra natiunala, ni-a loviti si desvoltarea si libertatea.

Caci ni-a loviti libertatea, — este de prisosu a dovedi, caci sentim acesta lo-vitura ori in catu ne intorcemu.

Ni-a loviti si desvoltarea. Adeveratu caci acesta lovitura o capetaseram in fapta anca de multu, era in diet'a trecuta numai ce ni-o spusera medilocit si cu numele. Este trista acesta lovitura, caci ea aduse a supr'a poporului nostru serac'a de care sufere atatu de amaru, — aduse lips'a cea mare de omeni carturari, cari ca romanii de omenfa se dee poporului inveniaturele cele sante despredrepturile si detorintele lui, ca se nu-lu tun-de alienii amagindu-lu, si portandulu prin intunere cu tocm'a si diu'a la mediadu. Totu acesta lovitura facu de unii carturari romanii, mai nainte sanetosi la capu, acum si perdura firea in catu alergara in taberele strainilor, si de acolo arunca impreuna cu strainii batjocure a supr'a nostra. Sunt inse putieni acesti carturari prodiți, si — lauda Domnului — romanii ii cunoscu, nu credu loru, ci striga dupa densii: deákisti?

Eca de unde vinu suferintele nostre tote, de acolo caci diet'a a loviti esistint'a nostra ca romanii, si prin acesta loviti desvoltarea si libertatea nostra. De aceea, neci serac'a neci intunereculu nesciintie nu poate inceta pana ce nu ni vom sci castigá mai antaiu recunoscerea esistintei nostre natunale.

2) Caus'a romanilor din Transilvania.

Romanii Transilvaniei potu se fie cei mai mandri de trecutulu loru, findn caci neci odata nu i-a potutu nimene lipi de Ungaria neci prin amagire neci prin fortia.

Acum'a, ei sunt in fapta lipiti de Ungari'a, dar drepturile nu 'si le-au perdu, fiindu ca n'au renunciat la ele. Vediuramu in rondulu trecutu ca cele trei drepturi mari fiindu innascute omului si natiunei, nu se potu perde de catu in o parte a loru, si atunci asie daca o-mulu seu natiunea insasi le parcescse, renuncia la densele. Acestu adeveru lu recunosc si alienii nostri, insusi Deák disese alta data unguriloru ca numai acele drepturi se perdu, la cari natiunea insasi renunca.

Romanii Trniei, cati-va, mersera la dieta trecuta ung. pentru cuventul ca era o dieta de incoronatiune, era incoronatiunea se dice a fi unu actu comunu. Mai apoi acceptara se auda parerea dielei ung. despre unele cause de certa intre Ungari'a si Transilvania.

Diet'a unguresca respici parerea sa dreptu otarire astfelu ca Transilvania se remana de totu lipita la Ungari'a, in catu se nu mai fie dieta Trna, ci cea ungresca se otarresa despre afacerile Trniei. Sustieni pentru Transilvania o lege electorală feudală, dupa care romanii abiè potu alege optu deputati, era minoritatea ungura-sasasca alegu dieci de insi.

Acésta este o lovitura amara romaniloru din Transilvania, si de ce? Vediuramu ca drepturile naturali sunt de o potriva tuturor'a, adeca statorescu egalitate. Prin legea electorală impusa Trniei, romanii nu capeta unu numeru de deputati egalu poporatiunei romane, adeca acca lege vatema egalitatea, vatema dreptulu naturalu innascutu. Deci romanii Trnici nu potu primi acca lege electorală fora a nu-si pericolat chiar si drepturile naturali, prin urmare nu se potu infatiasi la diet'a ungresca.

Asie-dara, tacendu despre totu legile positive, vedemu ca insusi dreptulu naturalu opresce pe romanii Trnici d'a merge la diet'a din Pest'a.

V. Cum se ne portam la alegerile de deputati dietali.

Precum se lupta lumin'a cu intuereculu, adeverulu cu mintiu'a, asi vedemu luptandu-se dreptulu naturalu cu traditiunile pecatoase ale trecutului istoricu.

De aci omenimea a precepelu ca nu poate se accepte pana ce statulu i va recunoscere totu drepturile naturali, ci cauta ca insasi se iatre in lupta a combatte acele traditiuni pecatoase ce i se opunu.

Asie incepura prin diete, corpori legalie, totu poporale o lupta constitutiunala pentru castigarea acelorui drepturi.

Se lupta, acele popora cari potu lupta. Romanii din Ungari'a si Banatu, dupa legea electorală de la densii, cape-

ta unu numeru de deputati destulu de marisiornu pentru a poté lupta cu densii contra alieniloru, de aceea primește lupt'a.

Romaniloru din Trn'a, dupa legea electorală din asta tiéra, li se vine unu numeru de deputati atatu de micu, in catu de o parte lupt'a loru despase, nu se vede, éra de alta parte se batjocoresc egalitatea statorita prin dreptulu naturalu, — adeca romanii Trniei nu potu primi lupt'a fora batjocur'a drepturilor innascute, cari trebuesc pastrate sante si nevateamate.

Daca deputatii romani din Ung. si Ban. au de cugetu se primésca lupt'a, trebuie se fie barbatii tari la caracteru si la precepere pentru ca s'o pôta sfarsí bine spre folosulu si onoreea natiunei nostre.

Inse ei vor fi numai asie de tari, precum ii va alege natiunea. Totulu dar aterna de la natiune, dens'a trebuie se seie indeplin' alegerea cu inteleptiune, se-si cunoscă pre deputati si despre partea caractereloru si despre partea preceperii.

Ceea ce trebuie se cera fie-care romanu de la deputatulu seu, este nainte de totu ca se fie romanu.

Romanii cauta se aléga numai romanu, caci numai acesta este in stare a senti durerile romanesce. Apoi, precum vediuramu, noi romanii avemu alte dureri, nu ca unguri, durerile nostre sunt mari eraunguri sentiesc numai bucuria caci au drepturi cu gramad'a.

Trebuie ca deputatulu romanescu se aiba unu caracteru vertosu, pentru ca alienii nostri se nu-lu pôta abate de la calea adeverului neci prin amagiri, neci prin amenintari, neci prin mituiri si imbiari de diregatorii.

Trebuie se fie inzestratu cu scientie si cu precepere seriósa despre drepturile nostre, ca se pôta merge dreptu pe calea adeverului, in catu neci unu feliu de carturari si farisei se nu fie in stare a-lu incalcă.

Astfelu de deputati in dieta ni vor poté elupta recunoscerea tuturoru acelorui drepturi naturali si innascute, prin cari natiunea romana sémenea lui Ddieu.

Astfelu dara se ne portam ca din adanculu nedreptatiloru si injosiriloru in care ne vedemu aruncati, se ne natiim la naltinea drepturilor nostre, la frumséti'a eca d'antaiu precum a votu si ni-a da'o Ddieu.

Atunci, de o parte vor incetá suferintele nostre, éra de alta parte Ddieu vediendu catu de bine se pôta tipulu si asemeara lui, va senti o bucuria ca la zidită pe romanu.

FOISIÓRA.

Balulu si concertulu romanu din Temisióra.

Idea marézia si sublima a seculului prezent, simtiul divinu de nationalitate, care a prinsu radecini afunde si poterice in inim'a tuturor poporilor civilisate din Europa, se desvöltă pe di ce merge totu mai tare, si cresc si o potere admirabila si potentata la natiunea romana.

Pamentul Romanismului, udatu cu lacrime amare de dieci de secoli, si sealdata in sangele eroiloru nostri strabuni — dulcea nostra Patria Romana a fostu bulvardul contra barbariloru resaritului in navalirile loru in decursulu celor mai grele fortune si tempestati visorose ale secliloru plini de suveniri triste pentru natiunea romana. Ea — natiunea romana a fostu stanc'a poterica, de carca s'au isbitu órdele barbare asiatici cu totu vehementia, cu scopu d'a o nemici si a o sterge de pe fat'a pamentului; dar totu incercarile loru formidabile remasera foara rezultat; poterea brutală li se infranse

de resistint'a si eroismulu Romaniloru, si ele disparura pentru totdeuna de pe bin'a natiuniloru destinate la unu viitoru mai splendidu. Romanulu a fostu martore viu la perirea Uniloru, Avariloru, Mongoliloru si Tartariloru — acestori soiuri selbatice, ce insuflau frica si extremuru — dar totu acestea semintii asiatici si-finira curundu rol'a, si dispararu, apusera pentru totdeun'a; er' Romanulu mai viédia si astadi si va vié in eternu; pentru ca semtiul divinu de nationalitate — carele unicu e in stare a insulá spiritu de viéția — este atatu de betranu la natiunea romana, casii insasi natiunca. Si o natiune carea si-a gasit conseintint'i sale, si careia i suride unu viitoru atatu de splendida dreptu remuneratiune pentru suferintele tristului trecutu — acca natiune nu poate per!

Simtiul si iubirea de nationalitate — acestu mai scumpu odora a unei natiuni — a produsu rezultate inhucreatore pe terenul politicii si literaturii. Natiunea Rom. a sciu' documenta si in cele mai visorose tempestati ca esiste, ca are unu viitoru grandiosu; si astadi — si-a castigatu unu renume bunu, si-a atrasu atentiu'ne si respectulu Europei. (E vorba de bala, unde ómenii s'au indatinat a si spune multe lingusiri, de aceea bagu de séma este permisu a lingusii si pre natiune cu

Simleu, 25. febr. 1869.

Vinu a vi impartasi ceva despre decursu siedintielor congregatiunii generale a cotti. Crasnei ec se tienura in 22 si 23 a.l. c. Me voiu margini numai la cele ce atingu mai de aproape caus'a nostra natiunale.

Dupa vorberea de deschidere a comitei si dupa cetirea reportului indatinat a vicecomitelui despre starea comitatului, cetinduse titululu mai multor legi, s'au declaratu de promulgare. Era candum a venit la ronda si cetirea legei despre "egalea indreptatire a natiunalitatiloru", se scola vicecomite primariu, si dupa ce a premisut ca magiarii din acestu comitat si nainte de aducerea legei pentru natiunalitatii s'au arestatu totu de una drepti si cunisibili catra fratii romani, propune ea: considerandu dispusetiunile legei de fatia, considerandu si numerul poporului romanu din acestu comitat, care e mai multu de diumatate a populatiunei intrege, comitetulu comitatense se decide ca protocolulu siedintielor adunarii generali se se duca si in limb'a romana, si totu de odata se se numesca o comisiune de mai multi membri, carea pana la adunarea viitora se faca unu proiectu pentru ca acésta lege de multu dorita se se puna in practica in totu ramurile justitiei si ale administratiunei." La acésta propunere se vedea de pa fat'a tuturor celoru presenti o consimtire generale. N'a lipsit inse unulu dintre fratii magiari a se scola si a dice ca: nu a acceptat ca tocmai d. v. comite se faca propunerea acésta mai antau, ci ar fi doritua ca respectivii cari-su mai interesati in acestu obiectu se-si esprime dorint'a de a vedea legea aplicata si la noi. V. comitele i respondere ca elu nu ca romanu ci ca unguru face acésta propunere, pentru ca e convinsu despre dorint'a romaniloru, dintre cari multi se asta de fatia in acésta adunare. Propunerea vicecomitelui sprinind'o si vicariulu Coroianu, precum si baronele Bánffy Albert, se primi unisono, si se alésra membrii comisiunei, intre cari si romanii Coroianu, Marcus si Maniu, era notariulu romanu incepe a duce protocolul si in limb'a romana. Dupa acestu incidente, Coroianu redicandu-se era, cere ca legea pentru natiunalitatii se se ceteasca intréga, nu numai titlu, pentru ca momentositatea ei asiá poscesce. Se dede locu cererei, si cetinduse lega in estensiunea sa, membrii romani ai comitetului comitatense, prin vicariulu Coroianu au facutu propunerea urmatória:

Propunere.

Considerandu ca legea despre egalea indreptatire natiunale acum publicata, necum se constituie egalitate de dreptu in respectul usuarei limbei natiunali, pentru fia care natiune de sub corona S. Stefanu, cie o negatiune a inse-si esistintei natiunalitatilor magiari;

Considerandu ca prin acésta lege se vatema dreptulu celu mai santu, dreptulu innascutu fia-carui omu, dreptulu personalitatii de a trai si a se folosi de organulu, de limb'a

sa, tesaurulu celu mai scumpu a fia-carei persoane a fia-carei individualitatii natiunale;

Considerandu ca scopulu unui statu nu e de a despoia pre cetatieni de drepturile loru innascute, ci mai vertosu de a le ascurata accele drepturi;

Considerandu ca acésta lege in testulu ei pre catu de sus inalta unitatea nationale unguresca, pre atata ignoréza eu totulu ca in tiéra acésta ar mai esiste una natiune romana, serba, slava si germana, prin ce invederatu se denegă individualitatea natiunale a acestor natiuni;

Considerandu ca prin acésta denegare a mai multor individualitatii natiunali, ce-su totu atati factori principali ai acestei patrii, nu numai principiulu democraticu si cel'a alu egalitatii prochiamatu de legalatiunea din 1848 se ruinéza, dara si ajungerca scopului suntu, ce-lu arc fia-care statu: perfectionarea in sciinta, arte si industria, progresarea in cultur'a morale si inteleptuale a tuturor cetatienilor, devine neposibile;

Considerandu ca acésta lege impedeca ori-ce desvoltare mai naturale, conformata geniu' si caracterului natiunilor nemagiari, ce constituvesc majoritatea cetatienilor din acésta patria;

Considerandu ca acésta lege repugna, nu numai dreptului naturale, ci si celui istoricu alu acestei tieri;

Considerandu mai incolo, ca fericirea si tar'a unui statu, numai prin indestulirea cetatienilor sei se poate ajunge:

Acestu comitetu comitatense, avendu la anima mai pre sus de catu totu fericirea si indestulirea tuturor cetatienilor din patria, cari singure sunt fundaminte solide a fia-carui statu seu intru interesulu, si celu adeveratu alu natiunei magiare decide ca:

Dandu acestoi legi totu reverint'a si supunendu-i se ei, ca unei legi aduse prin faptori constitutiunali; precale legale si prin mediale constitutionalminte licite, se va nesu, ca accea-si lege prin alt'a, pre basea proiectului minoritatii din dieta 1865/8 aducenda, se se inseambe: din care causa se emite una comisiune, cu insarcinarea ca in acestu intlesu facandu una reprezentatiune catra dieta, accea-si la siedint'a prosima a comitetului se o substérna".

Acésta propunere ne intielegend'o fratii magiari, s'a datu notariului spre traducere. A dôa di, adeca in 23. cetinduse propunerea nostra si in limb'a magiara, la audiul ci fratii magiari mi se parcau ca au venit in confusione, pentru ca dupa finirea cetitului, au trecutu cateva minute fora de a se aredică careva dintre ei, deci fu o tacere adunca in tota sal'a, pana candum Vic. Coroianu se redică si vorbi de nou pentru primirea propunerii nostre. Dupa acésta vorbire doi magiarii carendu ceva scrupule fatia cu propunerea nostra, opinara ca se se dece unei comisiuni spre a-si dà parerea despre dens'a, catra adunarea viitora. Confratele nostru Marcus raspunde intr'o cuvantare elegantă si springesce propunerea membrilor romanii, care dupa V. Comite-

landa compusa dintre cele mai frumose florile, ale caror surisă gratiosu te strapuneau in regiuni edenice, si fericirea acésta — desi momentana — se potentiă, candum vedeai ca totu, totu sunt Romania.

Pe la 1/2 ore se incepù concertul. Cotorulu plugariloru, condusul de bravul preotu dlu Tr. Siepetianu, esecută cu multa deusteritate cateva strofe din "Descépta-te Romane" intre aplause sgomotose. Bravul nostru preotu merita totu laud'a si reconoscint'a pentru zelulu seu neobositu, era corulu braviloru plugariloru nostri. Abiè se fini piesa acésta pre frumosă, si dupa cateva minute aparura pe bina dône din lapande, dôue gracie din cotorulu vestulu, cari ti revoca in memoria fericirea edenice; erau incaintătoare si gratiosele Domnisiore sorori: Gisel'a si Natalia Bogdanu; atentiu'ne tuturor'a era indreptata spre ele; se asiediara langa piano forte. Accentele divine, si farineculu produsul de gratiosele manutie naltiau anim'a plina de voluptate crește, te pareai intr'unu coru angerește. Inadeveru gratiosele Domnisiore esecutara piesa "Fantasia improntu" de Chopin cu o usoritate si deusteritate artistica. Effectul a fostu grandiosu, publicul eră incantat, era frumosul Domnisiore surori, Gisel'a si Natalia Bog-

le secundariu mai cindu odata propunerea noastră, din aceea argumenteza că adunarea nu e în stare a decide acum în acestu obiectu, deoarece nu toti membrii adunarii cunosc proiectul minoritatii, la care provoca propunerea romanilor, deci si elu e de parere ca propunerea romanilor se se dec la o comisiune. Aflandu si membrii romani că argumentarea v. comitelui e buna, s'au invotu si ii ca de ora cea mai mare parte a membrilor magiari nu cunosc proiectul minoritatii (a deputatilor romani si serbi) se se emita o comisiune carea la siedintă ce se va tine în 24 maiu a. c. se-si dee parerea, si apoi se siec la desbatere generale propunerea loru.

Cu bucuria am observat că fratii magiari atatu in siedintele adunarii catu si la prandiul diplomatic ce l'a datu d. comite supremu, au arestatu mai multu spiritu de infiltrare de catu alta data. Crediu inse că la acăstă au contribuitu multu si portarea cea barbatăsa si *resoluta* a romanilor, si specialitate vorbirea dlui Vicariu Coroianu tienuta cu ocasiunea propunerii, precum si cea a dlui Marcus, candu a operat propunerea. Mi pare fără reu, dle Redactoriu, că nu-ti poti tramite si aceste vorbiri clasice, ce facu onore romanilor din Selagiu.

Nu am cettu prin diuarie că membrii romani ai comitatelor de prin Banatu si cele latte comitate ale Ungariei se fie facutu ceva motiune relativu la legea pentru nationalitat. Ni-ar pară bine candu nu ne-ar lasă singuri pre noi Selagienii cu atari motiuni său dechiaratii, căci altminteru nu scim cum va poté veni caușa nationale éras la desbatere, apoi cumca acăstă lege nu indestulesce pre romani, este sciutu.

Am cettu si in preluul DTale diuaru acca scire că dora metropolitulu Vanciu ar fi opritu pe preotii sei de la activitate politica. Acăstă nu crediu se fie adeverata, pentru că respectivii de pe aici, nu sciu nemică de unu atare cerculariu. De altminteru mai pre largu despre acestu obiectu veti poté cete o dechiaratii catu mai curențu.

Despre miscarile electorale de prin comitatul nostru, mi rezervu dreptulu a-ti imparasă una-alta mai tardioru, adeca dupa ce se vor fini conserierile, si vom poté vedé numerul alegatorilor romani.

Langa Temisiu, in 24 fauru n.

(g) O insufletire generale a cuprinsu pre totu poporulu nostru, ca nici candu alta data. Spiritul mai pronunciatiu si mai resolutu nationalu nu se mai pote intipu: si cu tōte acestea contrarii nostri, anume renegatii nostri cutéza a se laudă si a reportă patronilor loru la Buda-Pesta, cumca invingerea loru cu candidatiu loru nenationali, magiari său magiaroni, este secura la alegeri!

Cum se pote acăstă? — intrebămu si intréba toti cei ce audu astfelu de vorbe. Dar respunsu — firesc, că nu ni se dă, afara daca vom luă de respunsu intrigele si volniciele ce

se facu la conserierile de alegeri si — corupțiunile, adaptările, infracțiunile si amerintările pre cari le vedem si de cari au simu. Inse — ce ajungu tōte acestea facia de virtutea, caracterul de diamant al bravului nostru poporu! Si totusi domnii nostri magiari si magiaroni, anume duicomite supremu din Carasiusi cu ceci doi trei de o panura cu densulu, cutéza a contă si a se laudă că — va invinge!

Dar cum, pentru Ddieu!? — Vedu, că poporul si intelectualul poporului tōta este in contră loru si li-o spunu acăstă la tōta ocazie in facia; vedi că toti subalternii loru cei de omenia respingu de la sine pretensiunea dă-i sprinții si sunt mai gală a-si perde diregatoriele, panea, de catu a se face tradatorii cauzii si onorii naționale; vedi că nici chiar preotii nostri cei de pusetiune si de cultura mai nalta, pre cari i-au tienutu pana mai alalta-ieri de forte servili, nu se plăca a pasă pre facia si a li sprinții pe catălelori planuri, era pretimea de rondu mai tōta si pretotindenea este de a dreptulu in contră loru, si pentru caușa naștră si partită națională: — deci — pre ce se radima densii? — Dora cugeta a face alegerile prin pandurii si argatii loru; in locu de voturi libere, constitutiunale, a lo face cu pusce, cu sabă si bate? — Vai de ei, daca vor fi nutritu astfelu de planuri, vai de ei, căci folosindu-se de atari midilice nemorale si nelegiuite, vor peri — dimpreună cu stepanii si invenitori loru!

Celu ce este pusu se sustinea legăta, era elu o calca si-si bate jocu de ea, acelă s'a facutu dusmanu legei si poporului, si cade sub pedepsa legei si sub blasphemul poporului, si — legea nu-lu va scuti, si patria nu-lu va recunoscere de fiu alu ei!

Temisiu, 26 fauru, 1869.

La provocarile facute din partea mai multor alegatori din cercul Rittberg catra comitetul central național din Temisiu de a le recomandă unu candidatul național de deputat, a tienutu astădi comitetul numitul si siedintă si s'a unitu a recomandă pe dlu Stefanu Adamu de candidatul cercului Rittberg.

Deci si-tiene comitetul de detorintia a face acăstă cunoscutu respectivilor p. t. alegatori ai cercului Rittbergu si a li recomandă pre dlu Stefanu Adamu advocațu din Temisiu de candidatul loru acceptandu de la zelulu si simtiu romanescu a alegatorilor că vor concurge in solidaritatea prochiamata si că vor sprinții pe candidatul romanescu.

Cianadulu serb. 26 fauru

(*Misuri electorale in Cerculu S. Nicolai Mare.*) Onoratulu publicu romanu si cu simtiuri romane, credu că va se se intereseze despre tōte miscarile electorale, pre uide se afla romanii său fratii serbi in majoritate; deci voiu scrie despre pactul ce l'a facutu romanii cu fratii serbi, pentru reesirea

cu candidatul nostru național, si despre conferintă tienuta in 20 fauru convocata do candidatul romano-serbilor Vincentiu Bogdanu, si din 23 fauru convocata de intelectualul romano-serb.

Romanii si fratii serbi din acestu cercu pe diu de 20 fauru se aretara intr-unu numeru frumosu in resedintă a cercului, spre a participa la numită conferintă. Cam pe la 10 ore demanea tōta intelectualul romano-serb si poporul s'a adunat la scola gr. or. ca la locul desemnatu spre scopul confederatii in privintă a candidatului național. Mai antaiu lău cuventul Rss. D. protopopu N. Nicolicu si in limbă serba desfasură scopulu convenirei noastre, precum si in limbă romana. Dupa care, conferintă determinată alege unu presedinte, si la propunerea Rss. D. protopopu V. Grozescu, se alăse ca atare Protopopul N. Nicolicu cu unanimitate. La propunerea on. D. Telescu, carele aretandu si in cativa lipsă unu vicepresedinte de a se alege, conferintă a prochiamă de atare pre Rss. D. protopopu V. Grozescu, carele resignandu din cause fundate, prochiamă pre D. N. Codicu; D. E. Telescu obiectă, că ar fi cu scopu, de oarece presedele se tine de naționalitatea serba, se se alăga unu vicepresedinte dintre romani, si totu odata propuse pe D. Simione Andronu G. dar fara mare intrepunere, conferintă a prochiamă de vicepresedinte pe D. C. Codicu. Dupa alegera presedintelui si a vicepresedintelui, trece la alegera alorū duoi notari, unul serbu, altul roman, mai alesu pentru însemnarea vorbitorilor, spre a incungură confuziunea in vorbire, determinandu-se că: celu ce voiesc se vorbesc, se se prenotez. Din partea serbilor de notari se alăse D. W. Alesievici, era romanii propusera pe D. E. Telescu, carele resignandu din caușa ocupatiunilor sale oficiose, se propuse si se alăse D. Gombosiu.

Se incepura desbaterile. Majoritatea conferintei, si mai alesu a vorbitorilor erau pentru D. Babesiu, si deosebitu intelectualul care din caușa, că D. Bogdanu carele chiar a facutu disputetianii pentru conchiamarea conferintei acesteia, si nu a participat, fara si-a luatu alte ocupatiuni, numai se nu fie de fată, se se dechiară in privintă programul primutu de conferintă romana generala din Temisiu, si pentru că a inticlesu din jurnale cumea D. Bogdanu, in numita conferintă din Temisiu s'a dechiarat a nu poté primi in-tregu acestu programu, cu toti romanii si serbi a combatutu candidatura D. Bogdanu afera de duoi frati serbi N. Codicu si N. Motică, care pledara numai pentru D. V. Bogdanu, inse nefiindu de fată spre a se dechiară, se determină alta conferintă a se tine pe 23 fauru.

La acăstă conferintă, cu mare curiositate participa inmultu mai multi de catu la conferintă prima, si ne presentandu-se neci de astădatu D. Bogdanu, si că prin urmare se aretă indiferentu fatia cu caușa naștră, dupa putine vorbiri, conferintă a cu unanimitate prochiamă de candidatul nostru național pe

D. Babesiu, — deci se traișca si givio Babesiu se repetira de nenumerate ori. Conferintă a alăse din sinulu ei cati-va individi, cari se mărgă la Temisiu ca prin Ilustri Dni Mocioni, se se incunoscintieze Dnulu Babesiu, cumea romanii si serbi din cercul S. Nicolai Mare, si au pusu increderea in DSA si l'au candidatul de ablegatu in acestu cercu. Numita comisiune a rentorsu astădi de la Temisiu, si se ascăpta numai Dlu Babesiu se cereze cerculu nostru.

Trebue se amintescu, că inemicii nostri lucra pe capete se ne strice, inse neci noi nu vom dormi.

E. T. alegatoriu.

Proclamatiunea lui Mazzini catra poporul Orientalui.

Sunt interesă cari si-asă amici, castigati pentru totu de una nu prin poterea tractatorilor, aliantilor si protoedelor, ci prin sanctiuni a loru. Atari sunt in genere interesele poporilor, mai alesu ale vostre, popora din Orient. Asemenea aliatu e pentru voi Italiă, — Italiă, cum provedintia si dreptatea istorica au voit se fia, er' nu acea Italia pe carea o cunosc potentatii ce au decis supra destinilor ei foră voia ei. Italiă se va desceptă din somnu, acusi va aruncă legaturile umilitoare de pre sine si se va aretă ca gigante naintea celor, ce voiesc s'o tina pe veci in estate minorena; numai putinu timpu inca, si Italiă va reinviu spre viția nouă. Voi, popora din Orient, sperati in renascere. Pan' atunci adunati produptele lucrului vostru propriu, uniti-ve, bagati săm'!

Tu Muntenegrul nepetrunditoriu, neinvigibilu, fi avantgardă bataliei ce lupta pentru existența si independența; tu Serbia, ti-ai ajunsu numai de diumetate dorintele si aspiratiunile tale naționale; fi trăea si te gătesee a-ti recastigă intregitatea ce-ti compete dupa dreptu; tu Bulgaria, tu esti mai de compatinitu intre tōte, presentia ti este amara, atielesce-te in ea — aredică-te si cadieni aredică-te éras, sămena semintă a sangelui si trudei si fi convinsa că vei avea secerisul bunu; si tu, noa consangenu mai d'apropre, poporul romanu, nu uită că astăndu-te in situatiunea cea mai avantajoasa, esti indreptatul sperantile cele mai frumoase; pusetiunea ta e cu a noastră analoga in catu privesce vecinătatea, spre direptiunea acăstă incorda-ti tōte poteriile; aduna-te sub standardul unirii, intregitati si independenței; fi eu creditul si supunere catra conducatorii tei, cari tieni in mana acestu standardu de 20 de ani, increde-te in ei si nu te indois despre succesul bunu.

Voi tōte popora ale Orientalui, se sciti că Occidentul v'a auditu, intindeti-ve manile fracie, căci ora salvarii vostre acusi bate, aredică-te la nătimea însemnatatii vostre, si prosperitatea viitoră va remuneră trudă si jertfa lucrului presentu, in care nu ve va lasă foră ajutoriu alu vostru

Lugano, januariu 1869

Mazzini.

danu secerara cele mai entuziasme aplause, cari durara cateva minute.

Dupa scena acăstă nălțatōre de incima, carea produse o bucuria straordinaria, urmă altă totatatu de fericitoria. Urmă declamatiunea poesiei dlui Iul. Grozescu „Straină“ de Domnisiu Vióră Sierbanu. Abiè disparura dōue fintie grăioase, si numai decatul apară ună a treia totu atatu de incantătoare si de grăioase, căci cele dōue dīne ginggașie, cari ni causeră cateva mominte de fericire. Era incantătoare Domnisiu Vióră Sierbanu. Nu sciu ce se admiru mai tare, idea sublimă a acestei poesii clasice, său vocea ingerescă a

de auru de marele nostru poetu D. Bolintineanu.

Acum urmă „Romanulu de sub munte“ potpouri din aric romane, de Dna Sofiă Vladu nasc. Radulescu, executata pe pianoforte de autricea inasă. Era unu momentu sublimu, plinu de farmecu cerasesc a audí acerului vibrandu de melodie incantătoare romanesca, si gratiós'a Dna Vladu, autricea acestei piese, o execută cu o desteritate adeverata artistică, era pe fată ascultatorilor se oglinda o bucuria straordinaria. Dna Vladu paresc bină intre aplausle cele mai frenetice.

In locul declamatiunii dlui Iosif Vulcanu — carele a fostu impedecat a veni — declamă Domnisiu Mosiescu o poesia de Alessandri cu multa usorintă si entuziasmu. Publicul o incoronă cu aplause sgomotose.

„Petpouri din aric romane“ executate pe violina de dlu Ioane Siepetianu, si acompaniatu pe pianoforte de dlu J. Kunst. Acesta frumos produse de arcului tenerului nostru artistu si nălțau inimă, efectul produsu era grandiosu, si la dorintă generale a publicului incantatul de melodie romane, dlu Siepetianu mai execută o piesă romana totu cu cunoscutea desteritate si arte inasecta. Aplausele nu mai voiau se incete.

Concertul acestă atatu de interesantu

lu incheiatu corulu plagarilor cu „Eu aveam o data“. Insufletirea era atatu de mare, incatu corulu — la dorintă generale — mai execută piesă „Janeulu merge la Abrudu“ intre cele mai vîi aplause. Conducatorul corului bine-meritatulu dnu preotu Tr. Siepetianu fă remuneratul cu cele mai sgomotose aplause si urari.

Sub decursulu concertului sosira telegrame salutătoare de la omladină serbescă din Viena si Versetinu, cari s'au primitu cu cele mai entuziasme urari.

Dupa finea concertului se incepă joculu, care dură pana in dîrile d'albe. Jocurile noastre nationali s'au jocat cu multu focu si visitate, ma si „Colo“ trebuia se se repetă de 3 ori. Insufletirea intre Romani si serbi era mare. Toatea pre catu se pote de gustu si eleganta; colorile naționale prevaleau. La petrecerea acăstă filantropica naționala a asistat unu publicu alesu si elegantu. Dintre straini ne onorara cu presintă a loru: Ilustrata Sa episcopulu serbescu alu Temisiu Ant. Nako, Feldmarschallieut. Seaudier si Baucr, mai multi protopopi, preoti si civili, intre cari si dlu Dr. Pauloviciu, Dolga si altii. Era dintre barbatii nostri avuramu distinsa onore a salută pe tenerulu nostru conducatoru Dr. Alesandru Mocioni, Dr. Eugeniu Mocioni si Victoriu Mocioni; protopopii Dreghiciu si Sierbanu cu

stimatele socii; adv. V. Bogdanu cu onoratia-socia, Misiciu, adv. Adamu, adv. Ardeleanu, adv. Cadariu, si o multime de preoti si doctori. Ne sentim fără fericiti de presintă a gratiōsei Dōmne Raduloviciu din Beserică-Alba, si a incantătorei Domnisiu Cornelie Raduloviciu o gratia pre frumosă carea ne a incantat cu presintă-i pre stimata.

Me veti intrebă, că cine a fostu regină balului? E lucru fără greu, dar peste mesura placutu a ducer rolă unui Paride acolo, unde esti inconjurat de o ghîrlă compusă din cele mai alese floricele; căci gratiōsei Domnisiu: Gizele si Natalia Bogdanu, Dreghiciu Desco, Sidonia Horă, Ioanoviciu sică protopopul din Buzias, Istvanescu, Murariu, Kretzer, Ristits, Helenă Putilianu, incantătoare Domnisiu Cornelie Raduloviciu, Vióră Sierbanu, si altele pre frumosă Domnisiu ale caror nume — regretu din anima n'am fostu fericit a-lu scăi — erau totu atatea regine ale balului.

Petrecerea a fostu pre catu se pote de cordiala, si de unu caracteru naționalu; a durat pana la ivitulu aurorii, candu apoi ne despartirami, ducendu cu noi o suvenir pre dulce, carea va dura in eternu.

Adrianu.

